

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin häirintää sekä pesien ja munien siirtämistä ja hävittämistä

Hakija

Helsingin kaupunki / Emma Juvonen

Asia

Lupahakemus kalalokin (*Larus canus*) pesän ja siinä olevien munien siirtämiseen tai hävittämiseen päiväkodin katolta kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi ajalla 12.5.-31.8.2025 Helsingissä, Uudellamaalla.

Hakemus

Hakija hakee lupaa kalalokin pesän ja siinä olevien munien ensisijaiseen siirtämiseen ja toissijaiseen hävittämiseen Helsingissä sijaitsevan päiväkoti Myllyrattaan katolta. Pesä sijaitsee päiväkodin tasakatolla, melkein suoraan sisäänkäynnin yläpuolella kapean sisäpihan puolella. Pesä on ilmestynyt siihen viikon 18 viikonloppuna. Emo hautoo pesässä aivan katon reunalla. Päiväkodin lapset ja henkilökunta eivät ehdi lähteä kesälomille ennen kuin munat kuoriutuvat. Tällöin lapset ovat vaarassa emon hyökkäyksien takia ja niiden ulosteet aiheuttavat hygieniariskin, koska hiekkalaatikko on aivan pesän alla. Aluetta ei ole päiväkodin toiminnan kannalta mahdollista rajata liikkumisen ulkopuolelle siten, etteivät linnut häiriintyisi.

Katolla ei ole tehty pesintää ehkäiseviä toimenpiteitä. Jatkossa katolle on tarkoitus asentaa esim. lintupiikkejä pesinnän estämiseksi. Lupaa haetaan myös mahdollisten uusien pesärakennelmien hävittämiseen.

Hakemuksen mukaan päiväkoti sijaitsee keskellä asutusaluetta, jossa on kerrostaloja. Hakijan tiedossa ei ole sopivaa paikkaa, jonne pesän voisi siirtää. Hakija on kysynyt soveltuvan paikan löytämiseksi neuvoa myös paikalliselta eläinsuojeluyhdistykseltä, jonka mukaan lokit eivät enää löydä pesää, mikäli se siirretään liian kauas. Lupaa haetaan kiireellisenä, jotta pesä ja siinä olevat munat ehditään siirtää tai hävittää ennen poikasten kuoriutumista.

Määräykset, joita hakemus koskee

Kalalokki on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen lajien tahallisen häirinnän erityisesti lisääntymisaikana. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan kalalokin pesinnän häirintään sekä pesän ja munien hävittämiseen hakemuksen mukaisella alueella alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 30.6.2025 asti.
- 2 Tällä luvalla saa hävittää yhden kalalokin pesän ja siinä olevat munat päiväkotin Myllyrantaan katolta Helsingistä.
- 3 Pesää, jossa on poikaset, ei saa siirtää tai hävittää.
- 4 Pesän hävittämisen jälkeen pesäpaikalla ja muilla turvallisuuden kannalta kriittisillä paikoilla tulee kehittää pesinnän ennaltaehkäisyä, jotta kalalokkipari ei palaisi samalle alueelle pesimään. Pesinnän estämiseen voi käyttää pressuesteitä, lippusiimoja, lintupiikkejä ja -verkkoja sekä erilaisia pelotteita kuten haukkaleijojia tai tekokäärmeitä.
- 5 Mikäli kalalokit yrittävät uudelleen pesiä päiväkodin katolla torjuntatoimenpiteistä huolimatta, tällä luvalla saa hävittää myös mahdolliset uudet pesärakennelmat. Kattoalue tulee tarkistaa säännöllisesti, jotta pesät ehditään poistaa ennen kuin niissä on munat.
- 6 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 7 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 8 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 9 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehdojen noudattamista yhdessä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 10 Luvan käytöstä tulee raportoida heinäkuun loppuun (30.7.2025) mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/3647/2025 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä koska pesä hävitettiin, sekä siinä olleiden munien määrä. Lisäksi tulee raportoida pesinnän ennaltaehkäisykeinoista.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi.

Päiväkodin katolla pesivät linnut aiheuttavat vaaraa päiväkodin työntekijöille sekä muille rakennuksen pihalla liikkuville ihmisille. Erityisesti poikasvaiheessa pesivät linnut voivat käyttäytyä aggressiivisesti ja hyökkäillä ihmisten päälle. Lisäksi loppien ulosteet aiheuttavat hygieniariskin.

Lupa on myönnetty pesän ja siinä olevien munien hävittämiseen, koska hakijan mukaan lähistöllä ei ole sopivaa paikkaa, jonne pesän voisi turvallisesti siirtää. Siirtopaikan etsiminen myös viivyttäisi akuutin terveys- ja turvallisuusongelman ratkaisemista. Lupaa ei ole myönnetty poikasten tappamiseen, koska toimenpiteet tulee suorittaa ennen poikasten kuoriutumista. Hävitetyn pesän paikalla ja ylipäänsä kattoalueella tulee kehittää pesinnän ennaltaehkäisyä asentamalla paikalle esimerkiksi lintupiikkejä tai tekokäärme. Lupa on myönnetty myös mahdollisten uusien pesärakennelmien hävittämiseen siinä tapauksessa, että kalalokit yrittävät uudelleen pesiä päiväkodin katolla. Ongelman uusiutumisen ehkäisemiseksi kattoalue tulee tarkastaa säännöllisesti, jotta pesärakennelmat ehditään poistaa ennen, kuin linnut ehtivät munimaan.

Muuta tyydyttävää ratkaisua ongelman poistamiseen ei ole osoitettavissa kuin pesän ja siinä olevien munien hävittäminen, sillä lähistöltä ei löydy pesän siirtoon soveltuvaa paikkaa, eikä päiväkodin piha-alueella kulkemisen rajoittamisen pesinnän ajaksi katsota olevan päiväkodin toiminnan kannalta kohtuullista. Lokit myös puolustavat poikasiaan vielä niiden lähdettyä pesästä, jolloin hyökkäykset voivat kohdistua joka tapauksessa koko piha-alueeseen.

Lupa on hakemuksesta poiketen myönnetty 30.6.2025 asti, koska pesintä on tällöin päättymässä eikä toimenpiteille ole tarvetta enää tämän jälkeen. Suorittamalla toimenpiteet mahdollisimman aikaisessa vaiheessa pesintää lisätään myös todennäköisyyttä sille, että kalalokkipari aloittaa uuden pesinnän muualla. Niinpä luvan mukaisilla toimilla ei arvioida olevan vaikutusta kalalokin suotuisaan suojelutaseeseen.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Kalalokit uhkaavat parhaillaan ihmisten terveyttä ja turvallisuutta ja luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen ja pesivien lintujen aiheuttaman turvallisuusriskin vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Saija Porramo ja ratkaissut yksikön päällikkö Olli Mattila.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Uudenmaan ELY-keskus kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Helsingin poliisilaitos kirjaamo.helsinki@poliisi.fi

Helsingin kaupunki helsinki.kirjaamo@hel.fi

Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa ry. suojelusihteeri@tringa.fi

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry uusimaa@sl.fi

Tapiola Kanta-Häme - Uusimaa ry info@tapiolary.com

Natur och Miljö r.f. kansliet@naturochmiljo.fi

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/3647/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/3647/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Porramo Saija 15.05.2025 13:44

Ratkaisija Mattila Olli 15.05.2025 13:45

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42069

Telefax: 029 56 42079

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.